

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА

София 1040, бул. "Христо Ботев" № 17, тел : +359 2 9173 702, 953 41 16, факс: +359 2 952 09 87,
e-mail: gen.director@nsrz.government.bg

Б Ю Л Е Т И Н

за поява, разпространение, плътност, развитие, степен на нападение,
начини и средства за борба с вредителите по земеделските култури
за периода от 01 до 31 май 2010 година

ПШЕНИЦА И ЕЧЕМИК

Фенофаза: "втори - трети възел"

Основни вредители за периода:

- *Вредна житна дървеница*
- *Обикновена житна пиявица*
- *Пшеничен трипс*
- *Брашнеста мана*
- *Септориози и видове ръжди*

Вредна житна дървеница

Променливото, хладно и дъждовно време през по-голямата част на месец април забави с около две седмици от обичайните срокове и наруши дружната миграция на възрастните индивиди на неприятеля в посевите с пшеница. Към настоящия момент се наблюдава масова миграция и вредоносна дейност.

Повредите, които причиняват възрастните екземпляри по класовете на есенниците са "*частично*" и "*пълно*" *белокласие*.

Да продължат редовните наблюдения за миграцията, разпространението и плътността на неприятеля. Да се подхожда конкретно за всеки посев.

Борба срещу възрастните дървеници във фенофаза "*вретенене*" се налага при съотношение мъжки:женски индивиди - 1:1 и при плътност:

- 2 бр.възрастни / кв.м. - при суха и топла пролет, слаби и редки посеви;
- 4 бр./кв.м. – при благоприятни климатични условия и нормален посев;
- 6 бр/кв.м. – при хладна пролет и гъсти посеви;
- 1 - 1,5 бр. на кв. м. - за семепроизводните посеви;

При провеждане на борбата срещу възрастните да се ползват разрешените инсектициди с бързо инициално действие и кратко последствие, с цел опазване на яйчните паразити, които се намират в посевите.

Обикновена житна пиявица

Възрастен екземпляр

Ларва

В посевите с пшеница в цялата страна се наблюдава вредоносна дейност от възрастните екземпляри, яйцеснасяне и начало на излюпване на ларвите. Няма данни за нападнати площи над ПИВ. Вреда нанасят възрастните и ларвите, като се хранят с листата на растенията. Повредите обикновено се явяват на хармани.

Да се провеждат редовни наблюдения за плътността, разпространението на неприятеля, излюпване на ларвите и вредоносна дейност.

ПИБ във фенофаза “вретенене” за възрастните е:

- 30 бр./кв.м. при редки посеви и суха пролет;
- 50 бр./кв.м. при гъсти посеви и хладна пролет.

ПИБ във фенофаза “изкласяване-цъфтеж” за ларвите е:

- 20% унищожена листна маса или 2 бр.ларви/стъбло

При констатиране на плътност над ПИБ да се предприеме химична борба с разрешените инсектициди.

Брашнеста мана

Продължава развитието на болестта по листата и стъблата от долните етажи на растенията в гъстите и добре гарнирани посеви с

есенници в почти всички области на страната. В регионите на В.Търново, Търговище и Ямбол, на отделни площи с пшеница, е установена до 30-40% степен на нападение.

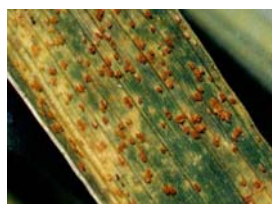
Продуктивността на растенията се влияе в най-голяма степен от проявите на болестта в периода от “появата на лигулата на последния лист” до “цъфтеж”.

При отчитане на над:

- 30% степен на нападение във фенофаза “1-ви – 2-ри възел”;
- 30% степен на нападение и първи пусули върху предпоследния лист във фенофаза “поява лигулата на флагелния лист”;
- 30% степен на нападение и първи пусули върху флагелния лист във фенофаза “поява на ½-ра от класакрай на цъфтеж”

да се предприеме извеждане на химична борба с разрешените фунгициди.

Септориози и видове ръжди

Ран листен пригор Кафява ръжда

В регионите на Видин, Монтана, Търговище и други, в по-ранните и гъсти посеви с есенници, са установени прояви на **септориози** по листа и стъбла.

Върху листата на пшеницата се образуват елипсовидни, бледокафяви петна, понякога ограничени от тесен кафяв венец. От двете страни на петната се появяват многобройни, червенокафяви пикнидии, които могат да бъдат разпръснати или наредени между нерватурата. При висока степен на нападение листата прегарят и изсъхват.

Болестта се развива в условия на висока въздушна влажност или продължително дъждовно време и при относително висока температура на въздуха (20-22 °C).

Симптомите на **кафявата листна ръжда** се появяват върху листата и листните влагалища на пшеницата под формата на ръждивокафяви уредосори. При по-висока степен на нападение посевите прегарят. Болестта се развива през целия вегетационен период, но най-често в периода около изкласяването до узряването. Особено негативно върху добива се отразява нападението на флаговия лист. Растенията остават пониски и формират дребни класове. Зърното е спаружено, леко и с брашнест лом.

Да се водят редовни наблюдения за установяване и проследяване степента на нападение и разпространение от **септориози и видове ръжди**.

ПИБ за кафява ръжда са:

- 10% степен на нападение във фенофаза “1-ви – 2-ри възел”;
- 10% степен на нападение и първи сори по предпоследния лист във фенофаза “поява лигулата на флагелния лист”;
- 10-20% степен на нападение и първи сори върху предпоследния лист във фенофаза “поява на ½-ра от класа”
- 30% степен на нападение и първи сори по флагелния лист във фенофаза “край на цъфтежа”.

Освен извеждането на химична борба с разрешените фунгициди, задължително е картотекиране на нападнатите площи. Борбата срещу горепосочените болести е тясно свързана с унищожаване на растителните остатъци и самосевките чрез прилагане на подходящи агротехнически мероприятия след жътва, спазване на 3-5 годишно сеитбообръщение, балансирано торене и др.

ПРОЛЕТНИ ОКОПНИ КУЛТУРИ

ЦАРЕВИЦА

Фенофаза: “сеитба” – “поникване”

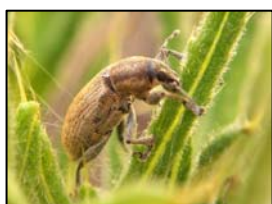
СЛЪНЧОГЛЕД

Фенофаза: “поникване” – “втори чифт същински листа”

Основни вредители за периода:

- Видове хоботници и телени червеи
- Шурици

Видове хоботници и телени червеи

Сив царевичен хоботник

Телени червеи

Възрастен индивид

Ларва

Неприятелите нанасят най-сериозни повреди по време на поникване на слънчогледа и царевичата.

За предпазване от почвени неприятели, на площи с регистрирано нападение от предходни години, е необходимо да се засяват семена, обеззаразени с някои от разрешените инсектициди. На площи засяти с необеззаразени семена и при отчитане на плътност от възрастните екземпляри на хоботниците над прага на икономическа

вредност, е необходимо да се изведе вегетационно третиране с разрешените инсектициди.

ПИВ при царевича:

За видовете хоботници:

- във фенофаза до “5-7-ми лист” - над 2 бр. възрастни/кв.м.; 40-50% повредена листна маса;

ПИВ при слънчоглед:

Сив царевичен хоботник

- във фенофаза “поникване”: 2 бр.възрастни/кв.м.;
- във фенофаза “4-5-ти лист”: 5 – 6 бр.възрастни/кв.м.;

Черен цвеклов хоботник

- във фенофаза “поникване”: 2 бр.възрастни/кв.м.

Шурици

В районите на В.Търново и Сливен, в поникващи посеви със слънчоглед, в смесена популация със сивия царевичен хоботник, се наблюдава и вредоносна дейност от *шурици*.

Напролет ларвите на неприятелите се хранят като нагризват или прегризват младите растения в основата. Възрастните екземпляри се появяват в края на месец май - началото на юни. Кривят се в пукнатините на почвата, в ходовете, които правят в почвата, под камъните, под бучките пръст и на други подходящи места. Вредят подобно на ларвите, а също така нагризват листата, пъпките и нежните върхни части на растенията.

Да се обследват редовно поникващите посеви със слънчоглед и при установяване на плътност над ПИВ, да се изведе химична борба с регистрирани инсектициди срещу видовете неприятели.

ПИВ във фенофаза “поникване” е:

- при сухо време: 1-2 бр.възрастни/кв.м.;
- при влажно време: над 2 бр.възр/кв.м.

РАПИЦА

Фенофаза “цъфтеж”

На площите с рапица, които са във фенофаза “цъфтеж” да се преустановят химическите третираня с авиационна и наземна техника!

Да се спазва чл.33, ал.1от **Закона за пчеларството** – ”**Забранява се употребата на продукти за растителна защита** и препарати за дезинсекция и дезинфекция върху земеделски и горски култури, трайни и крайпътни насаждения и медоносна растителност, намираща се във **фаза на цъфтеж** и през периода на отделяне на мана.”

ТЮТЮН

Разсадопроизводство

Фенофаза: “кръстосване” - “вдигане на уши”

Основни вредители за периода:

- *Сечене*
- *Черно кореново гниене*
- *Див огън*
- *Тютюнев трипс*

Сечене

Сеченето може да се прояви и като стъблено или кореново гниене по вече израсналия разсад, чиито механични тъкани са добре развити. В основата на младите растения, на нивото на почвената повърхност, се появява воднисто петно, което се разраства и обхваща стъблото като пръстен. Често болни растения се засаждат на полето. Те изостават в развитието си и по-късно загиват.

Болестта се развива при висока почвена и въздушна влажност и умерена температура.

Черно кореново гниене

Болестта се проявява като подпочвено сечене, при което растенията загиват преди да достигнат почвената повърхност. При по-късна инфекция разсадът жълтее и не нараства. Макар и по-рядко, болестта може да се появи на полето, след развитието на механичните тъкани. Наблюдава се задържане на растежа, хлороза. При изскубване на болните растения се виждат различни степени на черно гниене, започващо от върха на корените. Растенията имат ниска продуктивност, а при благоприятни условия за развитието на болестта загиват изцяло.

Разсадът е чувствителен на заразяване след фенофаза “кръстосване”, при висока почвена влажност, хладно време и обилно азотно торене.

За борба с посочените болести да се прилагат разрешените фунгициди.

Див огън

По листата на израсналия разсад и по растенията на полето се появяват разпръснати, разрастващи се воднисти, хлоротични петна с характерен широк, жълт ореол. По-късно петната некротират и придобиват кафява концентрична структура. При висока степен на нападение петната се сливат, образуват се големи некротични зони и листата загиват.

Оптималните температури за развитието на болестта са 28⁰С - 32⁰С. Едностранчивото азотно торене, недостигът на калий, прекомерната влажност и други, съдействат за развитието на болестта.

За борба да се използват някои от разрешените медсъдържащи фунгициди.

Тютюнев трипс

В районите на Пловдив и Кърджали е отчетена поява на неприятеля по плевелната растителност, а в районите на Стара Загора, Пазарджик и Хасково – по растенията в лехите.

Да продължат прегледите за откриване на неприятеля, както в лехите, така и по плевелите около разсадопроизводните участъци. При откриване на единични екземпляри, да се третират лехите и площите около тях с някои от разрешените инсектициди.

ПИВ за възрастните екземпляри след разсаждане на растенията на полето е единични индивиди на 10-12% от растенията.

КАРТОФИ

Фенофаза:

средно-ранни: “образуване на странични разклонения” – “бутонизация”
късни: “засаждане” – “поникване”

Основни вредители за периода:

- *Картофена мана*
- *Кафяви листни петна (алтернария)*
- *Колорадски бръмбар*
- *Картофен молец*
- *Листни въшки*

Картофена мана

Първите симптоми се наблюдават върху най-долните листа, които се допират до почвената повърхност. По върховете им или по краищата, често по

дължината на централните жилки се образуват едри, воднисти зеленикави петна. Химичните третириания срещу маната започват при благоприятни метеорологични условия за развитието на болестта – когато два последователни дни температурата е над 10⁰С, относителната влажност на въздуха е над 80% и по растенията се задържат водни капки от дъжд, роса или мъгла. За профилактичните третириания да се ползват фунгициди с контактно действие, а при откриване на първи симптоми – такива с контактно-системно действие през 7-10 дни в зависимост от степента на зараза и метеорологичните условия.

Кафяви листни петна (алтернария)

Болестта се развива по отслабени растения и най-вече при неспазване на сеитбообращение,

недостиг на калий, засаждане на инфектирани или заразени клубени от чувствителни сортове. Първоначално признаците се проявяват върху най-долните листа под формата на разрастващи се петна с концентрична структура. Петната са разпръснати в междунервните пространства и по-рядко могат да бъдат концентрирани по периферията. Болестта се развива силно при условия на висока въздушна влажност, широк температурен диапазон с оптимум 26⁰С и наличие на капки вода по повърхността на листата.

Борба се извежда при условия, благоприятстващи развитието ѝ, като се извършват третириания през интервал 7-10 дни с регистрирани контактно-системни фунгициди в зависимост от степента на зараза.

Колорадски бръмбар

В районите на Пловдив, Пазарджик, София, Плевен, Монтана и Кърджали се наблюдава начало на поява на възрастно.

Да се извежда химична борба с регистрирани инсектициди при достигане на ПИВ:

- при 15-25 см височина на растенията – 5 бр. възрастни на 100 растения; 10 броя яйчни купчинки на 10 растения;
- във фенофаза “бутонизация” – 10% нападнати растения от ларви;

Картофен молец

Наблюдава се начало на летеж на неприятеля в районите на Пловдив и Кюстендил.

Пеперудите летят главно привечер, а през деня и през нощта остават скрити по долната

страна на листата, върху почвата и по други остатъци.

Снасят яйцата си поединично или на малки групи, по долната страна на листата до нервите и прилистниците. Излюпените млади ларви се вгризват близо до централния нерв и от там започва образуването на мината. Отначало тя е малка, със зигзагообразна форма и постепенно се разширява под формата на по-широка галерия. Силно нападнатите листа постепенно завяхват и загиват. Гъсениците напускат такива листа и навлизат в стъблото, където издълбават ходове, насочени надолу. Стъблата на растенията над мястото на повредата увяхват и изсъхват.

Редовните третириания с инсектициди срещу колорадския бръмбар са ефикасни и срещу пеперудите на картофения молец.

Листни въшки

Да се провеждат редовни прегледи на посевите и при установяване на плътност над ПИВ:

- 2-5% нападнати растения при картофите предназначени за консумация;
- единични екземпляри - при картофи предназначени за семепроизводство да се предприема извеждане на химична борба с разрешените афициди.

ОВОЩНИ КУЛТУРИ

Основни вредители за периода:

- Листогризеци гъсеници
- Бяла американска пеперуда
- Листни въшки по овощните
- Щитоносни въшка
- Мъхнат бръмбар
- Плодови червеи
- Плодови оси
- Кръгломиниращ молец
- Обикновена крушова листна бълха
- Червен овощен акар
- Черешова муха
- Прасковен клонков молец
- Огнен пригор по семковите овощни видове
- Брашнеста мана
- Струпяване по ябълката и крушата
- Сачмянка по костилкови и ранно кафяво гниене
- Гномония по кайсия
- Бяла ръжда
- Брашнеста мана по прасковата

От общите неприятели при овощните култури ще продължи вредната дейност на:

Листогризеци гъсеници: педомерки, златозадка, пръстенотворка, гъботворка и др.

Борба да се извежда при установяване на 1-2 броя на 100 завърза.

Гъботварка- гъсеница

Младите гъсенички на *гъботворката* се пренасят от вятъра на големи разстояния и затова тя може да се

появи внезапно в нови райони.

Бяла американска пеперуда

Неприятелят е многояден вид.

Вредят гъсениците, които водят задружен начин на живот и

скелетират листата. Отначало обитават общи гнезда, които лесно се забелязват по бялата паяжина, с която ги обвиват.

В края на месеца да се търсят гнездата и при откриването им незабавно да се изрязват и унищожават. С това ще се намали плътността на неприятеля.

Листни въшки (зелена ябълкова, черна черешова, зелена прасковена и др.)

зелена яб.

лист.въшка

голяма сливова лист.въшка

При отчитане на 10-15 броя колонии на 100 летораста, да се провежда самостоятелно пръскане с разрешени афициди.

Калифорнийска щитоносна въшка

повреда по плод от ябълка

Напада и поврежда ябълка, круша, праскова, слива, дюля и др.

Борбата с този неприятел се води срещу младите подвижни ларви, които не са защитени от щитче.

За срока на третиране да се следят бюлетините на РСРЗ.

Мъхнат бръмбар

При поява на неприятеля в плътност над ПИВ - 5% повредени съцветия, третирайте с регистриран продукт за растителна защита.

СЕМКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ

ЯБЪЛКИ И КРУШИ

Фенофаза: “цъфтеж” - “край на цъфтежа”

Ябълков плодов червей

Да се проследи динамиката на летежа, яйцеснасянето и началото на излюпване на гъсениците от първо поколение ябълков плодов червей.

Ябълков плодов червей
пеперуда (1); яйца (2);
гъсеница (3); какавида
(4); повреда по плод (5)

За успешна борба да се следят сигналите на РСРЗ. Продуктите за растителна защита да се прилагат съгласно техния механизъм на действие.

Ябълкова плодова оса

Борбата се провежда срещу *лъжегъсениците* - при отчитане на 1-3% повредени завърза.

Кръгломиниращ молец по ябълката

Борба да се извежда при отчитане на 2-3 броя яйца и мини на лист.

Обикновена крушова листна бълха

Да се провежда третиране при надвишаване на ПИВ – 4-6% леторастни с колонии от възрастни и ларви.

Червен оwoщен акар

Да продължат наблюденията и при отчитане на 3-4 подвижни форми на лист да се проведе третиране с разрешените акарициди.

Огнен пригор по семкови овощни видове

Отличителен белег на огнения пригор е завиването на леторастите под форма на “овчарска гега”.

За няколко дни заразата обхваща 15-30 см и повече от дължината им.

Причинява се от фитопатогенната бактерия *Erwinia amylovora*. Тя се размножава в температурен диапазон от 4⁰ до 32⁰С. Високите летни температури (над 40⁰С) и ниската влажност спират развитието и разпространението ѝ. Оптимални за намножаването на патогена са температурите между 21-29⁰С и относителна влажност на въздуха над 80%.

Да се провеждат наблюдения и при установяване на описаните признаци да се уведомява РСРЗ за вземане на проби.

Агротехнически мероприятия:

Торене

- Балансирано торене за поддържане умерен растеж на леторастите;
- Ограничаване употребата на азотни торове (при доказана необходимост след химичен анализ на листни проби);
- Листно торене с калциеви торове, които увеличават устойчивостта на дърветата.

Напояване

- В градините с регистриран огнен пригор да се прилага гравитачно, капково или под коронно микро дъждуване.

Поддържане на почвената повърхност в овощната градина.

Брашнеста мана

Борба

- За отстраняване на силно заразените леторастни да се провежда резитба по време на вегетацията.
- Да се използват продукти за растителна защита, регистрирани за едновременна борба срещу *струпяване и брашнеста мана*.
- Редуването на фунгициди, съдържащи различно активно вещество, ще предотврати появата на устойчивост към тези патогени.

Струпяване

За опазване на листната маса и младите плодчета от заразяване, да продължат профилактичните пръскания с продукти с контактно действие. При чести превалявания и установена зараза да се прилагат фунгициди със системно действие. В зависимост от метеорологичните условия и степента на зараза да се провеждат съгъстени пръскания до преминаване на критичната за заразяване фенофаза - “плод с големина орех”.

КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ

Фенофаза: “цъфтеж” - “формиране на завръз”

Сачмянка по костилковите и ранно кафяво гниене

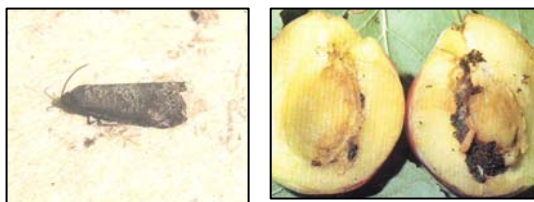
Да продължат следцъфтежните третириания през интервал от 8-10 дни в зависимост от степента на зараза, количеството на валежите и използвания фунгицид.

Гномония по кайсия

При очаквани валежи или атмосферна влажност над 85% да се извършат 2-3 следцъфтежни вегетационни пръскания през 12-14 дни с разрешените фунгициди.

СЛИВИ

Сливов плод червей

Вредят гъсениците, като се хранят с месестата част на плода и правят ходове, насочени към дръжката.

Борба срещу сливовия плод червей да се извежда съгласно сигналите и препоръчаните продукти за растителна защита от РСРЗ.

Черна сливова плодова оса

Пръскане да се проведе срещу лъжегъсениците на неприятеля при

установяване на плътност над **ПИБ – 5%** **нападнати завръза.**

Сливова щитоносна въшка

Борба да се провежда при отчитане на **5-7 броя подвижни форми на лист.**

ЧЕРЕШИ И ВИШНИ

Черешова муха

възрастна

ларва

Важно условие за извеждане на борбата срещу черешовата муха е точното определяне на начало на летеж на мухите. Това се постига чрез използването на жълти лепливи плоскости, тип “Ребел”.

В зависимост от температурата, 8 до 10 дни след установяване начало на летеж на мухите, се подава сигнал за борба. Да се следят указанията в бюлетините на РСРЗ.

Бяла ръжда

Да продължат следцъфтежните третириания през 10-12 дни с регистрираните продукти за растителна защита, за ограничаване на болестта.

КАЙСИИ И ПРАСКОВИ

Източен плод червей

гъсеница на източен плод червей в повреден летораст

Гъсениците от първо поколение се развиват изключително по леторастите. По повредените летораста се наблюдава смолотечение. Те клюват и засъхват.

Борба. Изборът на инсектициди да става според механизма на действието им. Да се следят сигналите на РСРЗ за сроковете за извеждане на борба.

Прасковен клонков молец

Да се проследи какавидирането на гъсениците от зимуващото поколение, летежа на пеперудите и излюпването на гъсениците на неприятеля.

Борба да се провежда при отчитане на **3% нападнати леторасти и плодове от гъсениците.**

Брашнеста мана по прасковата

нападнат плод с налени

Гъбата, причинител на болестта, прониква в тъканите на растението направо през кутикулата, докато е още нежна.

Поради това се заразяват само младите нарастващи части: листа - до 12-тия ден и плодове. Младите нарастващи плодчета са чувствителни до големина 2.5-3.5 см. в диаметър.

Борба – третиране да се провежда при установяване на първи петна и да се комбинира с това за неприятелите.

ЛОЗА

Фенофази: “пеперуда” – “1-3 лист”

Основни вредители за периода:

- Мана
- Брашнеста мана (оидиум)
- Екскориоза
- Гроздови молци
- Лозова щитовка
- Акари

Мана по лоза

Най-критичен период от фенологичното развитие на лозата за нападение от мана е от “масов цъфтеж” до големина на зърната – “грахово зърно”.

Борба

- Първо пръскане се провежда, когато са налице условията за заразяване. Да се следят сигналите на Регионалните служби за растителна защита;
- Ако няма валежи за реализиране на заразяването, а лозите растат буйно, то при

достигане на 40-50 см дължина на леторастите, се провежда предпазно пръскане с контактни фунгициди;

- При поява на болестта по листата или ягоридата, да се пръска с контактнo-системни продукти до ограничаване на заразата.

Брашнеста мана (оидиум)

Пръсканията продължават, като се комбинират с тези за маната.

Екскориоза по лозата

При установена зараза от предходна година да се провеждат самостоятелни третириания в начало на вегетацията, особено когато температурите са по-ниски и нарастването на леторастите е по-бавно.

- Първо третиране се извършва, когато около 40 % от пъпките, разположени в основата на леторастите са в стадий “пеперуда”;
- Второ – при същия процент пъпки в стадий “2-3 лист”.

След това борбата да се извежда комбинирано с тази за мана по лозата, като се ползват продукти регистрирани за двете болести.

Шарен гроздов молец

Да продължат наблюденията за установяване началото на излюпване на гъсениците от първо поколение на неприятеля. Вредят, като нагриват цветните бутони, а често и разклоненията на ресата.

Борба – извежда се при достигане **ПИВ:**

- за десертни сортове - 4-6 броя гъсеници на 100 реси;
- за винените сортове - 6-8 броя гъсеници на 100 реси.

Борбата с химични средства трябва да се насочи изключително срещу гъсениците от първо поколение. Когато тя е изведена правилно, третириания за следващите две поколения може да не се наложат.

Лозова щитовка

Вредят ларвите и възрастните като смучат сок от листата, леторастите и чепките на гроздовете. Да се провеждат

прегледи за регистриране на насажденията с нападение.

Да се следят сигналите на РСРЗ за моментите за извеждане на борбата.

Жълт лозов акар

При установяване на плътност 2-3 броя подвижни форми на лист, да се третира с разрешени акарициди.

За по-конкретна информация ползвайте Бюлетините на Регионалната служба за растителна защита по области.

За извеждане на борбата с болестите, неприятелите и плевелите да се прилагат само разрешените за употреба продукти за растителна защита при съответната култура, вредител и в регистрираната доза!

Информация за разрешените за употреба в Република България продукти за растителна защита може да получите от “Списък на разрешените за предлагане на пазара и употреба продукти за растителна защита, регистрираните торове и подобрители на почвата”, който е публикуван на интернет страницата на НСРЗ: <http://www.nsrz.government.bg/>.

Да се вземат необходимите мерки за опазване на пчелите от отравяне!

Във връзка с опазване на пчелите и пчелните семейства и съгласно чл. 5, ал. 1 на Наредба №15 за мерките за опазване на пчелите и пчелните семейства от отравяне и начините за провеждане на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности (обн., ДВ, бр.47 от 01.06.2004 год., изм. ДВ, бр.82 от 19.09.2008 г.) «Възложителят на растителнозащитна, дезинфекционна и дезинсекционна дейност е длъжен писмено да уведоми не по-късно от 5 дни преди началото на третирането за използване на авиационна техника за пръскане на растителността с продукти за растителна защита и препарати за дезинфекция и дезинсекция съответната община и съответните регионални служби за растителна защита (РСРЗ), регионални ветеринарномедицински служби (РВМС) и регионални управления на горите (РУГ)».

Съгласно чл. 9 на същата наредба «Възложителят на всяко авиационно третиране или третиране с инсектициди и вегетационни хербициди с наземна техника е длъжен да изпрати уведомително писмо по образец съгласно приложение № 1 до кмета на кметството най-малко 5 работни дни преди третирането».

Образецът на уведомителното писмо (Приложение №1) ще намерите в **наредбата**.

До всички земеделски производители:

Съгласно чл.6, ал.2 и 3 от Наредба № 15 от 3 август 2007 г. за условията и реда за интегрирано производство на растения и растителни продукти и тяхното означаване (обн. ДВ. бр. 66 от 14 август 2007 г.) са разработени, утвърдени от генералния директор на НСРЗ и издадени Ръководства за интегрирано управление на вредителите по групи култури. Ръководствата са публикувани на интернет страницата на НСРЗ: <http://www.nsrz.government.bg/>. Допълнителна информация може да получите от експертите в НСРЗ и инспекторите от РСРЗ.

Съгласно Наредба №15 от 3 август 2007 г., интегрирано производство на растения и растителни продукти може да извършва всеки земеделски производител, който е завършил курс за интегрирано производство по програма, изготвена от акредитирани институти и висши учебни заведения в областта на растителната защита и утвърдена от генералния директор на НСРЗ.

В тази връзка Ви уведомяваме, че са утвърдени:

- Програма за обучение на земеделски производители от Центъра за продължаващо обучение (ЦПО) към **Аграрния университет в гр.Пловдив**;
Адрес на ЦПО: гр.Пловдив, бул.»Менделеев» №12
Лице за контакти: доц.Тоня Георгиева, тел: 032/654 367, факс: 032/633 157,
e-mail: tonia@au-plovdiv.bg.
- Програма за обучение на земеделски производители от центъра за следдипломно обучение и квалификация (ЦСОК) към **Лесотехническият университет гр.София**.
Адрес на ЦСОК: гр.София, бул.»Кл.Охридски» №10.
Лице за контакти: доц. Никола Стоянов, тел. 9623953,
e-mail: nickst@ltu.bg

Посочените акредитирани висши учебни заведения ще провеждат обучения на земеделски производители, кандидатстващи за интегрирано производство на растения и растителни продукти. За допълнителна информация се обръщайте към посочените лица за контакт.

Съгласно чл.8, ал.3 и чл.24з, т.2 от Закона за защита на растенията и Наредба №104 от 22 август 2006 г. за контрол върху предлагането на пазара и употребата на продукти за растителна защита (обн. ДВ бр.81 от 06.10.2006 г.) всички земеделски производители, които произвеждат растения и растителни продукти, са длъжни да водят следната документация:

1. Дневник за появата, развитието, плътността или степента на нападение от вредители.
2. Дневник за взетите проби от растения и растителни продукти и резултатите от анализите.
3. Дневник на проведените химични обработки и употребени торове, подобрители на почва и биологично активни вещества за всяко поле или склад.

Задължително е земеделските производители да се запознаят с горепосочените документи!

Национална служба за растителна защита напомня, че закупуването на продукти за растителна защита трябва да става само от търговски фирми, притежаващи Разрешение за търговия с ПРЗ!

Изготвили:

Добринка Павлова – началник отдел “ОРЗ”

Петя Григорова – началник сектор “АПТ”

Кристина Стоянова – младши експерт в отдел “ОРЗ”

Брилянта Григорова – главен специалист в отдел “ОРЗ”